

**Artystyczny Zakład Rzeźbiarsko-Kamienniarzski
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,
Al. III-go Maja 7. 768**

Artystyczny Zakład Rzeźbiarsko-Kamieniarski
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie
Al. III-go Maja 2. 1923

Konstantyna wielkiego, następnie dokładny opis samego grobu. Co znaczy wyraz Golgota? Droga Krzyżowa (Via Dolorosa).

Opisanie Meczetu Omar a, istniejącego na miejscu dawnej świątyni Heroda Wielkiego. Charakterystyka miasta Jerozolimy, które jest niepodobne do żadnego innego miasta. Liczne mieszkańcy, ludność wedle wyznania — pamiętki chrześcijańskie, żydowskie, muzułmańskie.

Polacy w Jerozolimie. Stawisko Franciszkanów w Jerozolimie. — Góra Oliwna, Getsemane. Dolina Józefowa. Skąd pochodzi ta nazwa, dolina Hinno, Góra Ziej Rady, wszystkie podania o Judaszu.

Bedeem Jerycho. Góra Kuszenia, Morze Martwe i jego właściwości, Jordan, bród Jordaanowy. — Jezero Genesaret, przesilenie ziemie w Tyberjadzie, góra Taber, Nazaret, Karmel. — Źródła Jordana. — Pod Hermonem.

Ogólny rzut oka na przyrodę Palestyny. Wygasły wulkan Birket Ram i lawa podobna do legendy o Sodomie i Gomorze.

Syria, Damaszek, Baalbet (Heliopolis). Stosunek historyczny Assyrii i Babilonu do Palestyny.

Podróż do Egiptu morzem. Góra Synaj i znaleziony tam przez Tischendorfia odpis Nowego Testamentu, tak zwany Codex Sinaiticus przechowywany obecnie w Petersburgu. Inne słynne odpisy znajdują się w Rzymie i Londynie. Charakterystyka trzech odpisów i wiek.

Piramidy egipskie, opis zewnętrzny i wnętrza. Sfinks. Jak wyglądały dawne egipskie domy? Jak mieszkali dawniej ludzie ubodzy a jak bogaci? Ziemia Gosen i jej tradycje, związane z wywędrowaniem Izraela z ziemi egipskiej. Lasy palmowe, pola trzcin, cukrowe, kultura Egiptu. Francuzi w Egipcie, Anglii w Egipcie.

Porównanie Egiptu z Syrią i Palestyną pod względem przyrody i stanu kultury, klimatu, ludności, odmian językowych etc. Kair i jego właściwości. Muzeum, mumie, portrety mumii. Zachowanie się typu człowieka, co widać z piaskorzeźb i rzeźb w porównaniu z ludnością obecnie żyjącą. Nil, charakter rzeki, Łódki nilowe, krokodyle.

Podróż do Górnego Egiptu. Teby, Karnak, śpiewający kołos Memnona, właściwie dwa obrazy noszący Amenhotepa III w postawie szałkacza. Groby śladka, ich wnętrza, porównanie ich z grobami w piramidach. Piętno Pentaura o Ramziesie II, wypisana na ścianach świątyni i wyrażona równocześnie piaskorzeźbami. Co to byli Hyksosowie (ludy pasterskie)? Katarakty Nilowe. Abydos i lista królów egipskich (pe-ra-a).

Porównanie Egipcjanina z Judejczykiem, Babilonczykiem i Assyryjczykiem.

Wiadomości astronomiczne u tych ludów. Wpływ ich kultury na naszą. Co znaczą święte liczby? Dlaczego przypisywano liczbom takie znaczenie?

Opis Aleksandrii, jej historyczne znaczenie? Kto to był Filon Aleksandryjski? Aleksandria jako punkt graniczny pomiędzy kulturą egipską a grecką.

Podróż do Grecji. Port Pireus, Ateny. Akropol. Sokrates i pamiętki po nim. Ołwica Platona. Rzut oka na Jerozolimę, Aleksandrię, Ateny i Rzym. Jak szła wschodnia kultura do nas? Charakter Greka. Wyspy greckie archipelagów, Cyklady i Sporady. Jak się pismo kształciło z egipskich hieroglifów przez pismo starosemickie, greckie, do polskiego alfabetu.

Ogólne uwagi o Włoszach, Grecji, Turcji, Krymie z jednej strony a Egipcie, Palestynie i Syrii z drugiej strony. Literatura tych krajów, zabytki piśmiennictwa starożytnego. Narody starsze i młodsze. Archeologia. Co z tych krajów mają muzea europejskie?

Najstarszy kodeks świata i jego nadawca Hammurabi. Gdzie się znajduje ten pomnik i jak wygląda?

Znaczenie podróżnictwa. Jak się powinno podróżować. Przygotowanie. Znaczenie pielgrzymek. Opowieść o Janie Kowalczyku, który obszedł na piechotę trzy niemal kontynenty.

NOWINY.

Częstochowa.

Samorząd w Królestwie. General-gubernator warszawski przesłał ministrowi spraw wewnętrznych projekty samorządu ziemskiego i miejskiego w Królestwie Polskim. Utworzenie instytucji ziemskich zaprojektowano nie na zasadzie klasowej, lecz wyłącznie terytorjalnej.

Zamierzano wprowadzenie nowego trybu wyborów przedstawicieli miejskich. Projektowa-

nem jest zapewnienie praw wyborczych wszystkim lokatorom. Kobiety mają mieć również prawo udziału w wyborach przedstawicieli miejskich.

Na wpisy. Otrzymał list następujący:

Szanowny Redaktorze! W roku ubiegłym jeden z miejscowych obywateli zapoczątkował utworzenie stowarzyszenia udziałowców opałowego. W tym celu do osób, które wyraziły chęć przystąpienia do tego stowarzyszenia, po-brano wkłady po rb. 3.

Istnienie ta przedsięwzięcie nie powstała i zapewne nie powstanie, ale o ile mi wiadomo, suma zebranych wkładów wynosi około 300 rb.

Pieniądże te leżą bezużytecznie, dobrze więc byłoby sumę tę przeznaczyć na cel użyteczności ogólnej.

Obecnie paląca sprawa jest: opłata wpisów za niezamierzonym uczniom gimnazjum polskiego w Częstochowie — otóż sądzę, że pieniądze owe mogłyby być na cel powyższy przeznaczony, przyczem nie wątpię, że ogół poprze myśl moją, osoby zaś posiadające w swoim rozporządzeniu owe pieniądze, złożą je na wpisy dla ucznów.

Jeden z niedoszłych udziałowców.

Dzisiejszy odczyt. Dziś o g. 6 i pół wieczorem w sali „Lutni“ (Szkoła, 10) p. Andrzej Niebojewski wygłosi pierwszą część swego odczytu p. t. „Podróż na Wschód“.

Koncert „Lutni“. Jutrzejszy koncert „Lutni“ zapowiada się bardzo dobrze, znaczną część biletów już zakupiono. Program koncertu jest następujący:

Część I: 1. a) „Powitanie lasu“ Mendelszona, b) „Stoi jawor“ — mł. ludowa, c) „Capriccio“ L. Rille'a — wykona chór „Lutni“, 2. Deklamacja — p. Antoni Ebert, 3. a) „Sen“ Gounoda i b) „Pieśń majowa“ — wykona chór Tow. Śpiewaczego radomskiego.

Część II: 4. a) „Noc“ — Bendela, b) „Chór marynarzy“ — Darin — Powiadowski, c) „Senne marzenia“ (walc) — Hugo — Powiadowski — wykona chór „Lutni“, 5. „Wiesna“ Moniuszki i „Piaszyna“ Serderberga — odśpiewa p. Marja Nowacka z towarzyszeniem chóru radomskiego, 6. a) Marsz — Translatura, b) uvertura z op. „Zampa“ Herolda i c) „Kajak“ Ciecira — wykona orkiestra „Lutni“.

Początek o g. 5 i pół wieczorem. Dzień wczorajszy przeszedł w Częstochowie bez ważniejszego wypadku.

Uciszcza żołnierza. W tych dniach zbliżył z 42 pułku dragonickiego szeregowiec Nikifor Worebow, zabierając mundur i rewolwer.

Zaginiona. W ubiegły poniedziałek wyszła z domu 44-letnia Antonina Kabła, żona robotnika kolejowego i dotąd nie powróciła. Kobieta owa jest chorą umysłowo. Mąż jej mieszka w domu p. Morawskiego przy ul. Zielonej.

Zawiercie.

Ujęcie bandyty. Onegdaj ujęto w Zawierciu niejakiego Kapuśniaka, który już od kilku miesięcy, stojąc na czele bandy, siar postracha w okuskiem, grasując po dworach i osadach. Hertz ten utrzymywał się w gminie Kroczyce, gdzie miał licznych przyjaciół. W tych dniach general-gubernator wjechał z Kielce zagroził gminie 3.000 rb. kary, jeżeli nie wyda opryska. Kapuśniak wywędrował z gminy, ale wiście, obawiając się, by karę z nich nie ściągnięto, udali się w trop za nim i przybywszy w Zawierciu, wskazali go policyj. Jest on podejrzany że zabił i zrabował kupca w Pradłach i okradł pisarza z Koziegłowa p. Dąbrowskiego. Wczoraj Kapuśniaka odwieziono do Będzina.

Rabunek. W Myszkowie został napadnięty około szóstej fabryki p. Gębarzewski. Dwaj rabusie obezwładnili go i zabrali mu zegarek złoty oraz 15 rb. gotówką.

Sosnowiec.

W sprawie Jędrzychowskiego. Pisaliśmy że podejrzenie o zabójstwo s. p. Wiśniewskiego, urzędnika z fabryki Hulszyskiego, padło na niejakiego Jędrzychowskiego, robotnika z rurkowni. Otóż S. D. w Zagłębiu wydała odezwę w której stanowczo oświadcza, że Jędrzychowski, niesłusznie został posądzony, że nie jest on zabójcą Wiśniewskiego, natomiast jest nim kto inny.

W sprawie strajku drogistów otrzymaliśmy list następujący:

Szanowny Panie Redaktorze! My niżej podpisani uprzejmie prosimy o zamieszczenie następujących słów kilku.

Na pierwszych zebraniach współpracowników składów aptecznych, gdy ułożyliśmy nasze żądania, było postanowione, że w razie oporu któregośkolwiek z naszych pryncypałów, będzie

przeprowadzony strajk we wszystkich składach aptecznych.

Gdy przed rozpoczęciem strajku, pryncypał nam oświadczył, że wszystkie warunki strajku jest przyjąć i godzi się, że pomimo, iż wciągnie 10 lat egzystencji jego skład apteczny zamykał go tylko w soboty i święta, niedziele, oświadczył, że też zamykał w niedziele i święta chrześcijańskie podczas nabożeństw — uważaliśmy, iż postępuje względami korekci, ale dla solidarności względem innych, by tak samo postąpili, przyłączyliśmy się do strajku.

Tymczasem inni pryncypałowie zgodzili się na przyjęcie tylko jednego warunku, mianowicie świętowania w niedziele i święta chrześcijańskie, odrzucając resztę warunków strajkowych (tu zaznaczamy, że oprócz składów p. Z. Mamleka wszystkie inne w Sosnowcu były dotychczas otwarte i w niedziele i w soboty).

Po 3 dniach strajku, który przypadał w niedzielę i poniedziałek, kierujący strajkiem oświadczył nam, że strajk dotyczyć powinien tylko naszego składu, ponieważ nasz pryncypał nie chce się zgodzić, aby zamykał skład przez cały dzień w niedziele, gdy wszyscy składnicy zgodzili się na to, jak zaznaczyliśmy, odrzucając resztę warunków strajkowych.

We wtorek dowiedzieliśmy się, po pierwsze że warunki podpisał tylko 2-ch pryncypałów, a mimo to we wszystkich składach, z wyjątkiem naszego, pracowano; powtóre, że kierujący strajkiem znów poleca wszystkim pracownikom, aby w strajkowali, nawet w tych składach, których właściciele przyjęli i podpisał warunki.

Nie widząc taktu w postępowaniu kierującego strajkiem, do czasu rozwiązania kwestii przez pryncypałów, który ma zamykać w niedziele, a który w soboty i czy ten, który zamyka w soboty, ma też zamykać i w niedziele podczas nabożeństw, jak to się praktykuje w Warszawie i w Łodzi, postanowiliśmy przystąpić we środę do pracy i do owego czasu, nie należąc do związku drogistów w Sosnowcu, przeciwnie pracowaliśmy, choćby w innych składach strajkowano.

Racz przejąć itd. Leon Leitner, A. Michalik, P. Golik, R. Lichtensteinówna-pers. skł. p. Mamleka.

Szczegółowy napad. Podaliśmy wczoraj krótką wiadomość o napadzie na mieszkańca p. Szapiry. Szczegóły tego napadu są następujące: Onegdaj około godziny 8-jej wieczorem do domu p. Mendla Szapiro na Starym Sosnowcu za przejazdem katowickim, weszło 12 ludzi zamaskowanych, przyczem jeden z nich przebrany za kozaka. Ten stanął w bramie domu, kilku rozlokowało się w różnych miejscach, a czterech weszło do mieszkania właściciela domu. Zastali tylko żonę p. Szapiry, której oświadczyli, że przyszli dokonać rewizji, gdyż otrzymali wiadomość, iż pan S. wyrabia fałszywe pieniądze. Przerazona gospodni oświadczyła, iż pieniędzy w domu nie posiada, ale bandyci, nie zważając na zapewnienia, dokonali ścisłej rewizji w mieszkaniu, lecz pieniędzy nie znaleźli, tylko tylko zegarek z dewizką, co zabrali, poczem zaczęli wołać, aby im pani S. doręczyła pieniądze. Wówczas wpadła ona na pomysł, aby pozbyć się pieniędzy. Doręczyła więc im klucz, oświadczając, że pieniądze są w pokoju na górze. Kiedyś tam bandyci udali weszli do jednego z pokoi, w którym znajdowało się dwóch mężczyzn. Z pewnością z obawy przed nimi, jeden z bandytów gwizdnął i zaczął się oddalać. Na sygnał ten wszyscy bandyci opuścili dom. Lokatorowie opowiadają, że stojący przy bramie rabuś w przebraniu kozaka, nie puścił ich do domu, twierdząc, że odbywa się u niego rewizja. Bandyci operowali przeszło 10 godzin.

Rabunek. Onegdaj o godz. 9-jej wieczorem na powracającego z Pogoni do Sosnowca, p. Marjana Szafranskię w pobliżu cerkwi — napadli bandyci, którzy obrawidowali go i zabrali mu 2 rb. gotówką i pierścienek.

„Cmy noc“! Bardzo energicznie policja tutejsza wzięła się do usuwania z ulic walegrających się nierządnie. Znaczną ich liczbę wydalono z miasta lub wyjazd nakazano. Już drugi wieczór upłynął bez widoku tych nieprzyjemnych a zarazem nieszczytelnych postaci.

Złodzieje kolejowi. Onegdaj na stacji Zabkowice rozwinęła się oziębiałość złodziei kolejowi. Skradli oni dwóm niezamierzonym pasażerom portmonetki z pieniędzmi, razem w kwocie przeszło 12 rb.

Sprostowanie. W sprawozdaniu ze zjazdu górników polskich w Krakowie, zamieszczonym w numerze wczorajszym, w przedostatnim fragmencie wkradła się pomyłka korektorska.